

SERIE „GROENE BOEKJES”
ONDER REDACTIE VAN H.W.S

DE VERKEERDE DEUR

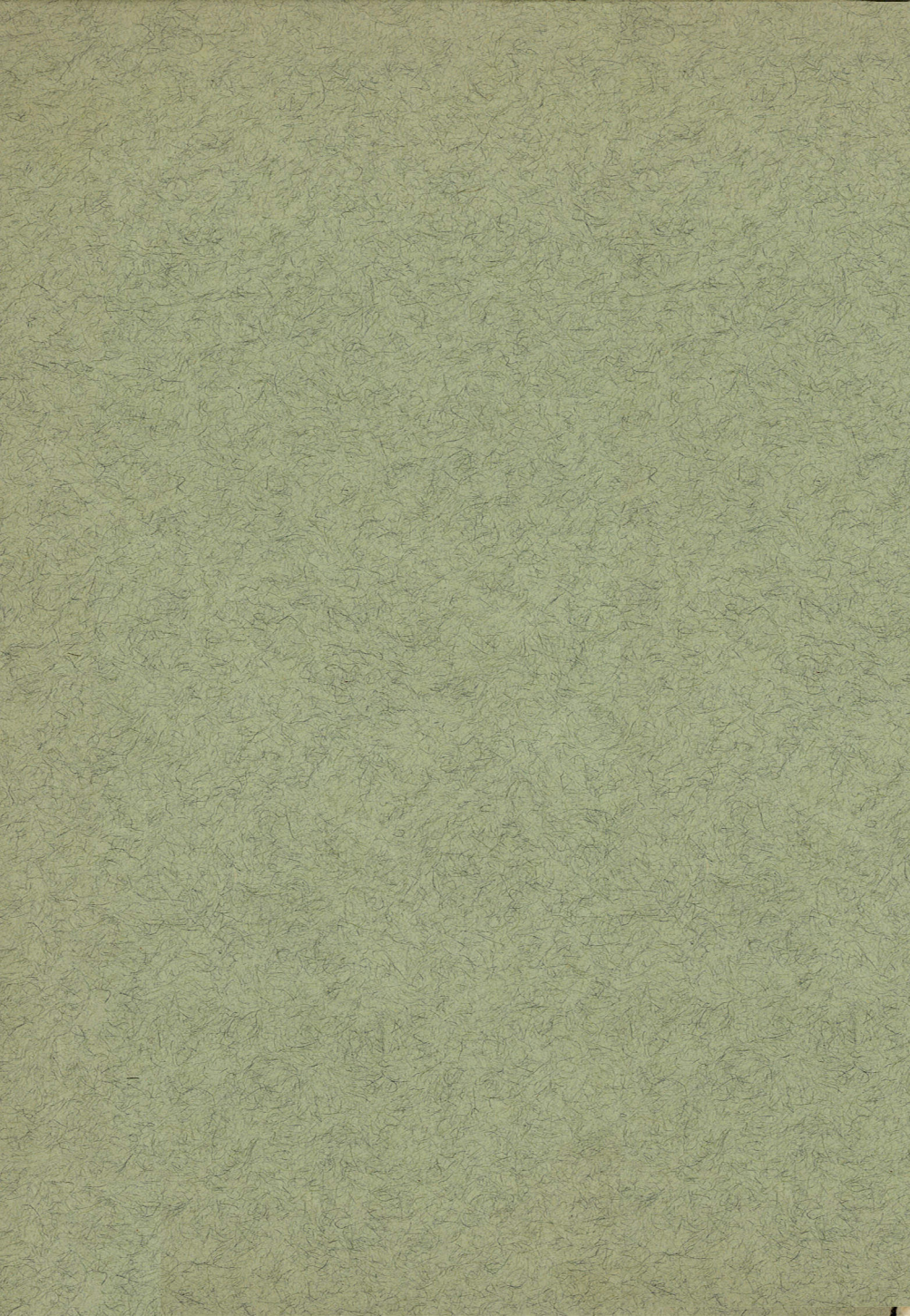
DOOR

ALICE

G.F. CALLENBACH NUKERK

DE VERKEERDE DEUR

OORSPRONKELIJK VERHAAL

DOOR

ALICE

NIJKERK — G. F. CALLENBACH
1912

HOOFDSTUK I.

't Was op een warmen namiddag, dat Dr. Thomas, terwijl hij op weg was, om eenige zijner patiënten te bezoeken, op straat werd aangehouden door een bleek, armoedig gekleed meisje, dat hem vroeg:

„Mijnheer, is u niet een dokter?”

„Ja zeker, mijn kind! Ik ben een dokter. Wat wou je van mij?”

„O, mijnheer dokter, ik zou zoo graag hebben, dat u eens bij moeder kwaamt. U moet weten, moeder is al drie weken ziek en ik geloof, dat zij hoe langer hoe erger wordt. In 't begin zeide zij enkel maar, dat zij wat moe was en wel gauw weer beter zou worden; maar nu ligt ze al verscheidene dagen te bed en zegt bijna niets. Eten of drinken doet zij ook haast niet, alleen wat water gebruikt zij nu en dan. Trouwens, we hebben ook niet veel om te eten. Een enkele maal brengt de buurvrouw, die uit werken gaat, eens een bord met wat koude aardappelen en kool of zoo iets voor ons mee; maar dat is meestal nog niet genoeg, om mijn honger en dien van mijn twee broertjes te stillen. En dan zegt moeder gewoonlijk, dat zij toch geen trek heeft, ofschoon ik graag mijn eigen portie aan haar zou geven.

Nu zei buurvrouw gisteren, dat ik er eens op uit moest gaan, om een dokter te zoeken. Op het Nassauplein wonen er twee, zei ze, en toen ben ik uitgegaan en alle huizen langs geloopt, tot ik ergens Dr. Thomas

zag staan. Ik heb toen gewacht en zag u het huis uitkomen. Ik volgde u en zag u gindsche woning binnengaan en er weer uitkomen, zoodat ik dacht: dat zal dan zeker de dokter zijn."

"Dat heb je goed geraden, kleine. Maar vertel me nu eens, waar je woont."

"O, dokter, wij wonen een heel eind hier vandaan. Weet u de Vliebrug?"

"Ja zeker, die weet ik."

"Nu, als u die over bent, dan vindt u links de Gortsteeg, en als u die ten einde loopt, dan komt u aan een open plaats en daar wonen we, het derde huis aan de linkerhand, de trap op en dan de tweede deur rechts."

"Nu, nu, kleine meid! dat mag ik wel even opschrijven; anders weet ik straks niet meer, waar ik wezen moet.' En de daad bij het woord voegende, nam hij zijn notitieboekje en liet het kind nog eens nauwkeurig het adres opgeven.

Daarop beloofde hij, dat hij over een uurtje eens aan zou komen.

Met een dankbare uitdrukking op haar vermagerd gezichtje ging het kind heen.

Een uur later was Dr. Thomas in de Gortsteeg. Deze ten einde loopende, kwam hij op de open plaats en zag hij direct het aangeduide huis.

Een bel was natuurlijk nergens te vinden; dus lichtte hij de klink op en trad binnen.

Was buiten de warmte reeds drukkend, de benauwde atmosfeer, welke hem uit dit huis tegenkwam, zou iemand den adem schier benemen.

Toch ging de dokter, die reeds vaak met armoede en ellende kennis gemaakt had, moedig de trap op. Deze was echter zoo ongelukkig uitgesleten, dat hij er al zijn aandacht bij noodig had, waar hij zijn voeten neerzette.

Toen hij eindelijk boven was, bevond hij zich in

een portaal met aan beide zijden twee deuren. Hij klopte aan de tweede deur links, doch toen hij niets hoorde, deed hij zelf de deur open en nu aanschouwde zijn oog een armoede, waarvan hij zich geen denkbeeld had kunnen vormen. In heel het vertrek, of liever gezegd hok, bevond zich niets dan een hoopje stroo, in een hoek. Van stoel of tafel, hoe gebrekkig dan ook, was nergens een spoor te vinden. Vlak tegenover de deur was een klein venster, waarin vier ruitjes geweest waren, doch waarvan er drie waarschijnlijk reeds jaren geleden gebroken en de gaten met oud papier dicht geplakt waren. Aan het eenige ruitje, dat nog heel was, was bijna niet te zien, dat het glas was, zoo vuil zag het.

De dokter had niet veel tijd noodig om dit alles te overzien; hij ging naar het armoedige strooleger, en zag daarop tot zijn verwondering in plaats van de zieke moeder, die hij zich voorgesteld had, er te zullen vinden, een jongen man van omstreeks twintig jaren met een verwilderd, ingevallen gelaat, waarop de sporen van zonde en ellende duidelijk te lezen waren.

De zieke, die met gesloten oogen lag, opende die, toen de dokter op hem toetrad en vroeg eenigszins norsch, wat deze wilde.

„Ik ben dokter, mijn jonge vriend,” begon deze, terwijl hij niet liet merken, dat hij aan het verkeerde adres scheen te zijn, „en ik denk, dat ik je misschien wel met een of ander helpen kan.”

„O, neen, ge kunt me niet helpen; ga maar als 't u belieft heen; ik heb u toch niet laten roepen?”

„Neen, maar toch ben ik hierheen gezonden; en nu ik eenmaal hier ben, wil ik ook zien, wat ik voor je doen kan.”

„Gezonden, door wien?”

„Door mijn hemelschen Vader, die niets bij toeval laat geschieden, maar alles door Zijn wijzen raad bestiert.”

„Och, houd toch op, daar heb ik al zooveel van gehoord in mijn leven; daar wil ik liever niets meer van hooren.”

„Ge zijt wel gelukkig, dat ge in uw leven al zooveel gehoord hebt van God den Vader; dan hebt ge zeker ook wel gehoord van den eenigen Naam, die onder den hemel gegeven is tot zaligheid?”

„Ja, maar daar geloof ik niet meer aan.”

„Geloofst ge daar niet aan? Kom, dat kan ik niet denken. Je moeder heeft toch nog nimmer gelogen, is 't wel?”

„Mijn moeder? [Wie zegt u, dat ik dit van mijn moeder weet?”

„Wel dat kan ik wel denken, en zeg me eens: heb ik ongelijk?”

„Neen, u hebt gelijk, maar houd als 't u blijft op en spreek me ook niet meer over mijn moeder. Ik wil alles vergeten en dan sterven.”

„En dan, goede vriend?”

„Dan, dan ben ik dood en is alles uit.”

„Geloofst ge dat werkelijk?”

„Och, dokter, ik verzoek u nogmaals om heen te gaan, met mij is toch niets te beginnen; gij verspilt nutteloos uw tijd.”

„Dat geloof ik niet, want dan zou ik niet hierheen gezonden zijn; maar zoeven zedet ge, dat uw moeder u met den weg der zaligheid bekend heeft gemaakt; zeg mij eens: hield uw moeder veel van u?”

„O, dokter, hoe kunt u zoiets vragen? Ik ben in mijn jeugd door mijn moeder met zooveel liefde omringd, als maar zelden een kind te beurt valt; ik heb een moeder gehad, zooals er slechts weinigen zijn. Maar och, roep toch al die herinneringen niet in mij wakker; sedert jaren tracht ik alles te vergeten.”

„Ge zijt, dunkt me, niet erg dankbaar.”

„Dat weet ik wel; dat ben ik ook nooit geweest.”

„Dan mocht ge nu toch uw leven wel eens beteren.”

„Och, dat helpt nu niet meer. Moeder is al lang dood; ik heb niemand meer op de wereld, die zich om mij bekommert; en ik ben hier gekomen om te sterven.”

„En dan met uw moeder hereenigd te worden?”

„O neen; mijn moeder is in den hemel en ik ben zulk 'n groot zondaar. Voor mij is geen genade meer mogelijk.”

„Jezus Christus is in de wereld gekomen, om zondaren zalig te maken.”

„O, dokter! ik kan wel hooren, dat u mij niet kent. Als u wist, wat ik reeds in mijn leven uitgevoerd en welke groote zonden ik reeds bedreven heb, dan zoudt u van mij walgen.”

„Al waren uwe zonden als scharlaken, zij zullen worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol. Nog is de tijd der genade niet voorbij, mijn jonge vriend.”

„Maar, dokter, ik heb me nooit om God of Zijn gebod bekommerd; ik kan nu niet meer om genade bidden.”

„Dan zullen we 't samen doen.”

En nederknielende, bad de dokter vurig om genade voor dezen verstokten zondaar.

Na het bidden stond de dokter op, gaf den jongen man, die geen tegenwerping maakte, de hand en beloofde hem spoedig een en ander tot herstel zijner gezondheid te laten bezorgen. Den volgenden dag hoopte hij terug te komen, om te zien, hoe het met hem ging, en wat hij verder voor den zieke zou kunnen doen.

Doch vóór hij het kamertje verliet sprak hij nog:

„Mijn jonge vriend, denk maar veel aan uw moeder. Haar zult, haar kunt ge niet vergeten. 't Is alsof zij uit den hemel u toeroept: Mijn zoon, keer terug tot

Jezus, aan wiens liefdehart ik u heb opgedragen van voor de ure uwer geboorte af."

Toen de dokter weder in het portaal was, zag hij nog even rond en jawel, daar kwam het meisje, dat hem op straat aangesproken had, uit de tegenovergestelde deur en nu bemerkte de dokter, dat hij, inplaats van de tweede deur rechts te gaan, de tweede deur links was binnengestapt.

Toch had hij van zijn bezoek geen spijt. Hij, die zich zoowel om het zieleheil van zijn patiënten bekommerde als om hun lichamelijk welzijn, bad den Heere, dat Hij de gesproken woorden met Zijn zegen mocht achtervolgen.

't Kleine meisje was erg blij, toen zij den dokter zag en ging hem voor naar het bed harer moeder.

Met een oogopslag zag de dokter, dat hier gebrek aan goed voedsel en frissche lucht de oorzaak der ziekte waren.

Hij gaf eenig geld aan de kleine en droeg haar op, hiervoor wat melk, een paar eieren en brood te halen, doch niet in het vunzige winkeltje aan den overkant, maar in een flinken winkel, dien hij haar nader aanduidde.

Terwijl de kleine weg was, om alles te halen, sprak de dokter met de zieke, die een heel nette vrouw bleek te zijn.

Zij was weduwe. Haar man, die metselaar geweest was, was twee jaren geleden gestorven, door een val van een steiger. Sedert dien tijd had zij voor zich en haar kinderen met wasschen en uit werken gaan het noodige voor hun levensonderhoud kunnen verdienen. Doch al sedert enkele weken had zij zich zoo akelig en afgemat gevoeld; de eene wasch na de andere had zij moeten afzeggen, en ook kon zij niet meer uit werken gaan. Wèl had ze de eerste weken eenige ondersteuning gehad van de menschen, voor wie zij gewasschen had; maar och, dat medelijden

had niet lang geduurd. Trouwens er was zooveel ellende op de wereld; aller nood kon men toch niet lenigen, dachten de meesten. Bij een dame, voor wie zij gewerkt had, mocht Dientje, haar dochttertje, elke week een gulden komen halen, waarvan 2 kwartjes voor de huishuur afgingen, zoodat er niet veel overbleef om vier hongerige magen te vullen. Buurvrouw van de kamer er naast liet zich nog 't meest aan het gezin gelegen liggen. Zij bracht, zoo vaak zij uit werken ging, wat overgeschoten eten of eenige boterhammen voor de kinderen mede, en zoo leefden zij van den eenen dag in den anderen. Om te gaan bedelen, daarvoor schaamden zij zich en zij leden liever honger, dan hun nood aan „de groote klok” te hangen.

Toen de dokter deze treurige geschiedenis had aangehoord, vroeg hij aan de zieke, of zij ook bekend was met den eenigen waren Vriend, met Hem, die beloofd had, een Rechter der weduwen en een Vader der weezen te zijn.

Doch hij kwam tot de treurige ontdekking dat deze arme menschen, wonende in een christenland, nog nimmer bekend gemaakt waren met Hem, die alzoo lief de wereld gehad heeft, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Hij bemerkte een totale onbekendheid met den smallen weg ten leven. Wel herinnerde de vrouw zich, dat Dientje, eenigen tijd geleden, eens een briefje van een heer gekregen had, waar boven stond: „Komt allen tot Mij”, maar doordat zij zelf slechts gebrekkig lezen kon, was het blaadje verscheurd geworden, zonder dat zij den inhoud er van vernomen had.

Terwijl de dokter zich moeite gaf, om de vrouw op eenvoudige wijze bekend te maken met een leven na dit leven, werd de deur geopend en trad Dientje binnen vergezeld van de buurvrouw en van haar twee broertjes.

Het gehaalde werd op tafel gelegd en de dokter verzocht de buurvrouw, even wat melk en een der eieren te willen brengen aan den zieke in de tegenover liggende kamer.

Daarop nam hij afscheid, gaf nog eenig geld aan de weduwe, en beloofde haar spoedig terug te komen. Aan de blijde gezichtjes der kinderen zag hij wel, dat wat er nu op tafel lag, geen dagelijksche spijs voor hen was.

Door het warme weder en de vele bezoeken vermoeid en afgemat, kwam de dokter eindelijk thuis, waar zijn vrouw en beide kinderen hem in de koele eetkamer bij een heerlijk middagmaal opwachtten.

Na het eten, toen de kinderen naar bed waren, en de dokter een oogenblik tijd had om in den tuin thee te drinken, vertelde hij zijn vrouw van zijn wederwaren en overlegde hij met haar, wat er nu gedaan moest worden.

Daar de dokter niet van halve maatregelen hield, was men spoedig tot een goed besluit gekomen. Hij zoowel als zijn vrouw waren lid eener vereeniging, die zich ten doel stelde, zwakke vrouwen en kinderen, zoolang zulks noodig bleek, naar buiten te zenden, naar een kolonie, waar zij, benevens frissche lucht en versterkend voedsel, ook een goede verpleging genoten.

Direct nam de dokter op zich, om vrouw Van den Bosch (zoo heette de weduwe) en hare kinderen een plaats op „Welgelegen” te bezorgen. Maar wat te doen met den jongen man, die op zijn snikheet zolderkamertje schier lag te versmachten?

Mevrouw wist raad.

„Zou het niet 't beste zijn, hem naar het ziekenhuis te laten brengen? Ge zegt zelf, dat enkele weken rust en goed voedsel hem met Gods hulp wel zullen opknappen. Mij dunkt, je kunt hem nergens beter bezorgen.”

„Je hebt gelijk, vrouw, dat is dus afgesproken. Ik moet straks toch nog even uit, naar een ernstige zieke, die, naar ik vrees, den nacht niet meer halen zal. Ik loop dan meteen bij Van der Horst aan, om met hem over de weduwe Van den Bosch te spreken en hem te verzoeken, voor een rijtuig te zorgen, daar de vrouw moeielijk per tram of trein naar „Welgelegen” vervoerd kan worden. Ook zal hij dan wel voor het overige zorgen. Morgenochtend hoop ik even bij de weduwe aan te gaan, om haar ons besluit mee te deelen. Ik twijfel niet, of zij zal er zeer mee ingenomen zijn, vooral daar zij haar kinderen niet behoeft achter te laten. Ook wil ik dan meteen bij den jongen man aanloopen. Ik weet niet wat het is, maar die jongen trekt me zoo bijzonder aan. Of het zijn stem is, of zijn oogopslag, . . . ik kan het niet zeggen, maar ik gevoel, dat ik mij voor hem moet interesseeren. Ik zal hem ook zeggen, dat hij per rijtuig naar het ziekenhuis zal worden gebracht. Als dat alles dan overmorgen gebeurt, dan zijn met 's Heeren hulp overmorgenavond ook deze vijf menschen weer goed verzorgd.

Wat is het toch een zegen, middelen te hebben om wel te doen en vooral, als men zulks doen mag om des Heeren wil.”

HOOFDSTUK II.

Den volgenden morgen ging de dokter reeds vroeg op weg; want hij had heel wat patiënten.

Toen hij bij de zieke vrouw kwam, zat deze op een stoel en verklaarde dat zij zich heel wat opgewekter gevoelde.

Toen de dokter haar zijn plan mededeelde, kende haar dankbaarheid en blijdschap schier geen grenzen, zoodat hij deze zieke verliet in het gevoel, dat wat hij gedaan had aan geen onwaardige was besteed.

Nu klopte hij aan de andere deur en vernam een zacht „binnen”. Hij trad binnen en daar lag de zieke nog op hetzelfde strooleger; maar nu stond aan het hoofdeinde een stoei, die daar waarschijnlijk door de buurvrouw neergezet was, en daarop lagen eenige versnaperingen, die de dokter den vorigen dag had laten bezorgen.

Op de vraag naar den welstand van den zieke sprak deze:

„O dokter, ik heb het vannacht zoo benauwd gehad. Alles, wat aan mij was, klopte, en mijn hoofd dreigde schier te bersten. Ik heb wel honderdmaal gewenscht, dat u niet gekomen was, dan was ik nu misschien reeds dood geweest en van alles af.”

„Dan mag je den Heere wel danken, dat Hij u nog niet weggenomen heeft, mijn jongen, want uit ons gesprek van gisteren heb ik maar al te goed begrepen, dat jezelf ook niet gelooft, dat met den dood alles uit is.”

„Och neen, maar als er dan toch geen genade meer voor mij is, wat heb ik dan nog aan mijn leven?”

„Zoolang de Heere ons bij het leven spaart, schenkt Hij ons nog tijd tot bekeering, en ik hoop en vertrouw, dat er nog eens een tijd zal komen, waarop ge met mij den Heere zult danken voor de genade, aan u bewezen. Doe als de verloren zoon, mijn jongen, die, toen hij in 't geheel geen raad meer wist, zeide: Ik zal opstaan en tot mijnen vader gaan en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; en de daad bij het woord voegende, stond hij op en ging tot zijn vader.

Sta ook gij op en werp u neder voor uw hemelschen Vader. Gij weet hoe de verloren zoon ontvangen werd. Zóó staat ook Jezus met open armen, om elken zondaar te ontvangen, die met boete en berouw tot Hem komt. En nu, mijn jonge vriend, ik ben vanmorgen hier gekomen, om je weer wat belang te doen stellen in het leven, dat de Heere je nog schenkt, en ik moet je vertellen, dat morgenochtend een rijtuig hier zal komen, om je naar een ziekenhuis te brengen. Hier is het te benauwd voor je en je hebt hier ook geen verzorging, dus je kunt hier onmogelijk blijven."

"Och dokter, laat me alstublieft toch aan mijn lot over. Gesteld dat ik weer beter kon worden, waar ik zeer aan twijfel, — want ik gevoel mij zoo ellendig — wat heb ik dan nog? Werken kan ik niet; ik ben wel bij twintig bazen geweest, doch heb van alle ambachten niet meer dan de eerste beginselen geleerd. Geen van mijn vroegere bazen zou mij weer terug willen nemen; want overal ben ik om mijn slecht gedrag weggejaagd. Wat zou ik dan moeten beginnen?"

"Daar zullen we met Gods hulp later wel mee klaar komen. We mogen den Heere nooit vooruitloopen. Ons leven is ons gegeven, om van dag tot dag en van stap tot stap voort te gaan. Ons onnoodig voor de toekomst bezorgd te maken, mogen wij niet. Zoek den Heere en vertrouw op Hem; Hij zal alles op Zijn tijd wel maken. Maar nu moet ik gaan; tracht wat te slapen, daar zul je van opknappen."

"O, dokter, wat is u toch vriendelijk. Ik wenschte wel, dat uw vriendelijkheid niet aan zulk een onwaardige besteed was. Ik zal mijn best doen, om weer belang in het leven te stellen, hoewel ik meende, dat ik er mee afgedaan had. En mocht het zijn, dat ik nog terecht kom, dan zijt gij in Gods hand het middel geweest. En o, wat zou mijn moeder blij zijn, als zij dat nog eens had mogen beleven. Maar dokter, nu wilde ik u nog gaarne iets verzoeken. Als ik in

het ziekenhuis kom, dan zal men mij wel van andere kleeren voorzien, denk ik. Nu heb ik hier een gouden medaillon, het eenige van waarde, wat ik op deze wereld bezit. Het bevat het portret van mijn vader en moeder en ik zou niet graag hebben, dat vreemden het in handen kregen. Zoudt u 't nu van mij willen aannemen en, als ik mocht sterven, het behouden als aandenken aan alles wat u voor me gedaan hebt? Mocht ik beter worden, dan zou ik het gaarne terug hebben, doch dan hoop ik u mijn dankbaarheid op een andere manier te bewijzen."

Dit zeggende, haalde hij een klein pakje in vuil geworden papier te voorschijn en overhandigde het den dokter.

Deze nam het pakje aan, stak het in den zak, en vertrok na nog enkele woorden gewisseld te hebben.

Toen de dokter thuis kwam, was natuurlijk zijn eerste werk, met zijn vrouw het medaillon te bekijken; doch hoe verbaasd stond mevrouw, toen de dokter, nadat hij het opgedaan had, ontsteld uitriep:

„O vrouw, dat is het portret van mijn zuster!"

„Van Agnes?"

„Ja, van niemand anders. Wat zijn de wegen des Heeren toch wonderlijk. Wie had ooit kunnen denken, dat ik nu nog na meer dan vijf en twintig jaren en dan nog wel op deze wijze iets van haar zou te weten komen. Nu begrijp ik ook, waarom die jonge man mij zooveel belang inboezemde."

„Hij is dus onze neef."

„Ja zeker, de eenig overgebleven zoon van mijn lieve zuster Agnes. Hoe verlang ik meer van haar geschiedenis te hooren."

„Wel man, daar zal je spoedig genoeg voor in de gelegenheid zijn. Weet je, wat ik je wou voorstellen?"

„Nu?"

„We kunnen dien jongen man nu toch niet naar het ziekenhuis laten brengen, vind je wel? Wat zou

je er van denken, als we hem eens hierheen lieten brengen. Hij kon dan het kamertje hebben, dat Arie gehad heeft. Dat is frisch en koel."

"O vrouw, je bent onbetaalbaar. Je weet altijd raad. Ik vind het uitstekend. Heel veel oppassing heeft hij niet noodig; het is alleen maar zwakte, zoodat hij met versterkende middelen wel spoedig weer op krachten zal komen."

"Maar nu heb ik nog iets."

"En dat is?"

"Zou je hem niet eerst wat schoone kleeren kunnen laten brengen?"

"O, wat ben je toch weer overdreven precies!"

"Ja daar kan ik niets aan doen. Dat moet je me nu niet kwalijk nemen."

"Neen, vrouwtje, dat neem ik je ook niet kwalijk, hoor; ik moest je maar eens even plagen. We kunnen hem echter wel eerst naar het ziekenhuis laten brengen, als je dat liever wilt."

"Neen, hoor, laat hem maar direct hierheen brengen. Hij zou anders ook geen hoogen dank krijgen van onze christelijke liefde. Morgen zal hij immers gehaald worden? Welnu; ik zal in dien tusschentijd alles voor hem in orde laten brengen. Wat zal hij opkijken, als hij in zulk een vreemd ziekenhuis komt!"

"Ja, ik zal hem vooreerst maar niet vertellen, waarom wij hem hier brengen. Als hij dan na een paar dagen wat aangesterkt is, kunnen we alles vertellen en hem ook zijn geschiedenis laten mededeelen."

Zoo gebeurde het dus, dat de jonge man den volgenden morgen, inplaats van naar het ziekenhuis, bij Dr. Thomas thuis gebracht werd.

Toen hij in het heerlijk frissche bed lag, kon hij zijn oogen niet gelooven en begreep hij maar niet, waarom zooveel vriendelijkheid aan hem bewezen werd.

De dokter noch zijn vrouw vertelden hem de reden

en daar de beide kinderen van den dokter nergens iets van wisten, kwam hij het ook niet te weten.

Toen de zieke, die van vermoëienis ingeslapen was, na eenige uren de oogen opsloeg, zag hij een klein meisje bij zijn bed staan met een glas melk en wat druiven.

„Moeder,” zoo begon de kleine, „heeft mij hierheen gestuurd, om u dit te brengen. Het zal u goed doen.”

„Wie zijt ge, kleine meid?”

„Ik ben Agnes, het dochttertje van den dokter!”

„Heet je Agnes? Precies als mijn moeder!”

„Hebt u nog een moeder? Waarom is zij dan niet bij u?”

„Neen, mijn moeder is dood, ze is al jaren geleden gestorven.”

„O, dat spijt me. Hoe treurig voor u. Kan ik ook iets voor u doen?”

„Ben je niet bang voor zieke mensen?”

„O neen, ik houd heel veel van zieke mensen. Ik mag ze graag mee helpen oppassen; dat heb ik Arie ook gedaan.”

„Wie is Arie?”

„O, dat was een goede, oude vriend van ons, die hier bijna zijn heele leven gewoond heeft. Hij was hier al huisknecht, lang voordat vader hier kwam. Zijn vrouw is drie jaar geleden gestorven. Zijn kinderen waren allen getrouwd, en toen hij ziek werd, had hij niemand om hem op te passen, en toen hebben wij hem opgepast en ik mocht hem voorlezen. Verleden jaar is hij gestorven. Hier in deze kamer heeft hij gelegen. We hielden allen veel van hem en waren erg bedroefd, maar hij zeide, dat we niet om hem schreien moesten; want dat hij naar Jezus ging. Mag ik u ook eens iets voorlezen?”

„Als je wilt, heel graag.”

„Dan zal ik eerst eens even bedenken, wat ik voorlezen zal. Ik heb heel veel Zondagsschoolboekjes en

ook nog mooie andere, maar dat zijn alle meisjesboeken; dus die kan ik u toch niet voorlezen, want die zult u niet mooi vinden, hoewel Arie altijd zeide dat ze prachtig waren. Ik zal mijn broertje eens een mooi jongensboek vragen, hij heeft er zooveel, van ridders en roovers, en ik weet niet wat al. Maar neen, ik moest u eerst eens wat uit mijn bijbel voorlezen. Vader zegt altijd: dat is „het Boek”, dat is voor rijk en arm, voor groot en klein van groote waarde. Vindt u het goed?”

„Ja zeker, kleine meid, je moogt lezen, wat je wilt.”

En na enkele minuten had Agnes haar bijbeltje gehaald, zette zich bij het bed op een laag stoeltje en las hem met duidelijke stem de gelijkenis van „den rijken man en den armen Lazarus” voor.

Toen ze de geschiedenis uit had, lag de zieke met gesloten oogen en Agnes, meenende, dat hij weer ingeslapen was, sloop op haar teenen de kamer uit.

De dagen die nu volgden verliepen voor den zieke heel wat spoediger dan die hij op het ellendig zolderkamertje had doorgebracht. Elken dag kwam zijn kleine verpleegster hem wat voorlezen en versnaperingen brengen. Soms kwamen beide kinderen met hun speelgoed en kinderlijk gebabbel hem opvroolijken. Het scheen wel, dat zij evenveel op zijn gezelschap gesteld waren als hij op het hunne. Ook de dokter en zijn vrouw beijverden zich, om het hem zoo gezellig mogelijk te maken.

Een langzame verandering niet alleen wat zijn lichaam betrof, maar ook naar de ziel, scheen bij den jongen man plaats te grijpen.

Met aandacht luisterde hij naar hetgeen Agnes hem uit haar bijbel voorlas, vele herinneringen uit zijn jeugd kwamen hem weer in de gedachten en hij poogde niet meer die herinneringen te smoren.

Op een nacht, toen de dokter, die bij een zieke geroepen was, thuiskwam en behoedzaam langs het

kamertje naar boven ging, meende hij den zieke te hooren spreken. Hij luisterde aan de deur en hoorde den jongen man telkens deze woorden herhalen: „En dat voor mij! En dat voor mij!”

Zachtjes deed hij de kamerdeur open, ontstak licht en trad op het bed toe, waar hij den zieke vond, die met tranen in de oogen hem aanstaarde.

„Wat scheelt er aan, mijn jonge vriend?” vraagde de dokter.

„O dokter, ik weet haast niet hoe ik het u vertellen zal, maar in de laatste dagen zijn er zooveel gedachten door mijn ziel gegaan; God is zoo goed voor mij geweest en heeft me nog niet midden in mijn zondig leven weggenomen, maar mij nog in het heden der genade gelaten. En nu dacht ik zoo juist aan die woorden: Te dien dage zal er een fontein geopend zijn voor het huis Davids en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinigheid. En dat die fontein nu ook geopend is voor mij! 't Is me zulk een heerlijke gedachte, haast te groot voor mij.”

Zichtbaar ontroerd had de dokter den zieke aangehoord. Hij stak hem de hand toe en zeide:

„Mijn jonge vriend, de Heere zal nooit Zijn eens begonnen werk laten varen; vertrouw u volkomen aan Hem toe, Hij zal het ook verder wel met u maken. Ik verblijd mij met u in de daden des Heeren en wij kunnen Hem niet genoeg dankbaar zijn voor Zijne weldaden, u betoond. Ja, de Heere is een waarmaker van Zijn Woord. Vele gebeden, zoowel van uw vader als moeder liggen voor den troon der genade en nu heeft de Heere al die gebeden zoo genadig willen verhooren. Maar nu, beste jongen, tracht wat te gaan slapen, 't is reeds laat en ge zijt geheel uitgeput. Morgen hopen we elkander nog eens nader te spreken.”

Den volgenden dag hadden de dokter en zijn vrouw

nog een heerlijk gesprek met hun jongen gast. Het werk des Geestes, in hem begonnen, bleek echt te zijn en allen verheugden zich over de verandering die bij hem plaats gegrepen had.

Nu begon hij zich ook met den dag lichamelijk beter te gevoelen. Hij kon reeds enkele uren per dag opzitten, ja spoedig zelfs in den tuin wandelen. Nu achtte de dokter het de geschikte tijd, om hem een en ander mee te deelen, terwijl hij tevens zeer verlangend was, alles nauwkeurig te vernemen omtrent de lotgevallen van zijn zuster Agnes.

HOOFDSTUK III.

„Wel, mijn goede vriend,” zei de dokter op zekeren dag tot zijn gast, „zou je er iets op tegen hebben, ons je geschiedenis en die van je ouders eens te vertellen? Je hebt ons reeds het een en ander verteld. We weten, dat je Herman Schmidt heet; ook weten we, waar je geboren bent; maar we zouden zoo gaarne nog wat meer van je vernemen. Geloof me, 't is niet uit bloote nieuwsgierigheid.”

„O neen, dokter, u hebt alle recht, om mijn geheele geschiedenis te kennen en te weten wie u in huis hebt. Zooals ik reeds meermalen gezegd heb, ben ik verlegen met al de vriendelijkheid, die ik hier in huis ontvang; en ik weet niet, hoe ik u mijn dankbaarheid zal toonen, daar ik zooveel goeds niet verdiend heb. 'k Zal u gaarne alles van mijn familie meedeelen.”

„Zou 't niet te vermoeiend zijn?” vroeg mevrouw.

„Toch niet, mevrouw, ik ben nu weer tamelijk sterk.”

„Zooals u weet,” ging de jonge man verder, „was mijn vader boekhouder op een groot handelskantoor te A.”

„Was je moeder ook uit die stad afkomstig?”

„O neen, dokter, moeder had al haar leven, tot zij met vader trouwde, te V. gewoond. Die heeft niet zulk 'n heerlijke, onbezorgde jeugd gehad als ik. 'k Herinner me nog goed, hoe zij ons 's avonds, als het schemerdonker was, en vader nog niet van 't kantoor thuis was, menige geschiedenis uit haar jeugd verteld heeft. Reeds vroeg was mijn arme moeder een wees. Zij had slechts één broertje en beiden werden, omdat zij geen andere bloedverwanten hadden, door een ongetrouwde tante, die ook te V. woonde, in huis genomen. Dit mensch, dat volstrekt niets van den godsdienst weten wilde (u moet weten, dat de ouders mijner moeder den Heere vreesden) heeft het leven mijner moeder ontzettend treurig gemaakt. Op allerlei manier trachtte zij moeder van haar geloof af te brengen. Was het tijd om naar de kerk te gaan, dan had zij wat anders voor moeder te doen; ja, zij plaagde haar vreeselijk. Moeder verdroeg alles zoo goed mogelijk, maar haar broertje, dat ook veel te verduren had, verzette zich meermalen. Toch ging alles tenminste voor de buitenwereld oogenschijnlijk goed, tot op zekeren dag (ik meen, dat beiden reeds een jaar of acht bij die tante waren, moeder was zestien en haar broer vijftien jaar oud) tante weer iets tegen moeder zeide, waarop haar broer zoo driftig werd, dat hij zijn tante en geduchten klap gaf, waardoor het mensch bewusteloos op den grond viel. Hevig verschrikt, knielde moeder bij haar neer, eerst niet anders meenende, dan dat zij dood was; maar gelukkig, zoo erg was het niet. Toen moeder haar met eau de cologne gewasschen had, kwam zij weer spoedig bij, doch zij was zoo boos op haar neef, dat zij dreigde hem aan de politie te zullen overleveren,

indien hij haar nog ooit onder de oogen durfde komen."

"Hoe heette je moeders broer?" viel de dokter hem in de rede.

"Henri de Jong, dokter."

De dokter zag zijn vrouw een oogenblik veelbetekenend aan, zonder dat hun gast het merkte, en vroeg:

"Wat deed je oom toen?"

"Nu, hij had reeds lang het plan opgevat om weg te loopen. 't Was altijd zijn grootste wensch geweest, om te mogen studeeren, maar hiervan wilde zijn tante niets hooren. Zij zeide maar: „Met al die boekenwurmerij, daar heb je toch niets aan; handenarbeid is veel gezonder," en zoo had ze hem bij een timmerman in de leer gedaan, hoewel zij hem best had kunnen laten studeeren, als zij maar niet zoo erg op den penning geweest was. Nu goed, oom nam afscheid van zijn zuster (van zijn tante niet eens) en begaf zich met slechts weinig geld op zak aan boord van een schip, dat op het punt was, naar Indië te vertrekken. Moeder heeft ontzettend veel geleden door het vertrek van haar broer, vooral toen zij in 't geheel geen tijding van hem ontving."

"Schreef hij je moeder dan niet? Dat was toch niet aardig van hem. Dus je moeder heeft nooit meer iets van hem gehoord?"

"Jawel, dokter, doch pas acht jaar later heeft zij de brieven in handen gekregen, die hij haar destijds geschreven had."

"Hoe is dat mogelijk?"

"Dat zal ik u aanstonds vertellen, dokter. Zoolks ik zei, leed moeder vreeselijk en was zij zeer ongerust over haar broer, daar zij vreesde, dat hij òf ergens in een vreemd land ziek lag, òf mogelijk reeds overleden kon zijn. Daarbij kwam, dat zij met niemand een woord over hem spreken kon; want tante had heel geen omgang met andere menschen en was zelve

allerminst geneigd om over haar ondeugenden neef te praten. Zoo moest moeder alles in stilte dragen. Gelukkig dat zij Eén kende, aan wien zij al haar nooden en zorgen kon mededeelen. Zoo heeft moeder nog ruim drie jaar met tante gewoond, toen deze nog betrekkelijk onverwacht overleed, nadat zij drie dagen voor haar dood een beroerte gekregen had. Zij was niet in staat iets meer te zeggen in die dagen en scheen zeer onrustig. En als moeder haar sprak van een leven na dit leven, dan gaf zij zooveel teekenen van afkeur, en beduidde zij moeder, dat zij met spreken moest ophouden, dat het moeder diep treurig maakte. Na den dood van haar tante bleef moeder, die als eenige bloedverwante erfgenaam geworden was van haar fortuintje, in hetzelfde huisje wonen. Hier kreeg zij eenigen tijd later kennis aan mijn vader, met wien zij dan ook huwde, en naar A. vertrok. Het huisje werd verkocht en slechts enkele dingen, die mijn moeder wenschte te behouden, werden mee naar A. genomen. En nu zult u hooren, hoe moeder eindelijk iets te weten kwam van haar verloren gewaanden broeder. Onder de dingen, die moeder had willen behouden, was ook een aardig mahoniehouten kistje, waarin haar tante allerlei snuisterijen bewaarde. Nu had moeder dat kistje al vaak in handen gehad en den inhoud bekeken; ja, moeder gebruikte het ook om er verschillende dingen in te bergen. Jarenlang stond het reeds op een hoektafeltje in onze huiskamer. Ik kan me nog goed voorstellen, hoe het er uitzag.

Op zekeren avond, — ik was al drie jaar oud en mijn zusjes, de tweelingen, waarvan ik u reeds eerder verteld heb, waren nauwelijks twee jaar oud — waren wij reeds naar bed. Moeder zat te naaien, en vader, die veel van knutselen hield, nam het kistje om er iets in te zoeken, dat hij noodig had. Doch toen hij het leeggehaald had, leek het hem zoo vreemd en zeide hij tot moeder: „Hé, vrouw, 't is net of dit

kistje twee bodems heeft." Meteen draaide hij het om en om en zag een klein knopje, waarop hij duwt en jawel, daar sloeg het bovengedeelte open. Mijn moeder stond vol verwachting te kijken en zie, daar kwamen verschillende papieren te voorschijn en daaronder ook de brieven van haar doodgewaanden broeder. Haar tante had al deze brieven onderschept en in dat kistje verstopt. U kunt begrijpen hoe blij en tegelijk hoe bedroefd moeder was met deze ontdekking. Want nu wist ze wel dat haar broeder toentertijd nog leefde, maar in de laatste vijf jaren had zij nooit meer iets van hem gehoord, omdat hij ook nooit bericht terug ontving en dus in de veronderstelling zal geleefd hebben, dat zijn zuster niet meer onder de levenden was. Hoewel het moeder erg ter harte ging was zij toch zeer blij. Doch ook toen werden haar de ramspoeden niet gespaard; want een mijner tweelingzusjes stierf, kort daarop. Niet lang daarna werd moeder ernstig ziek en hoewel zij aanvankelijk herstelde, bleef zij toch drie jaren sukkelend. Wat 'n blijdschap, toen moeder eindelijk geheel hersteld al haar werkzaamheden kon verrichten. Nu brak er een tijdperk aan, waaruit niet veel bizonders valt te vertellen. Mijn zusje en ik groeiden beiden gezond op. Ik was echter een lastige jongen en had niets van het lieve en zachte van mijn zusje, dat meermalen veel van mijn plagerijen had te lijden. Dat lieve kind; hoe goed herinner ik me nog haar liefde en opoffering. Wij gingen beiden naar dezelfde school, maar daar ik zoo ondeugend was, moest ik o zoo vaak schoolblijven. En hoe guur en nat het soms ook mocht wezen, altijd stond Marie buiten op me te wachten, want zij wist dat, als we niet samen thuis kwamen, ik thuis nog eens om mijn schoolblijven gestraft zou worden. Wat heb ik haar liefde vaak met ondank beloond.

't Was op den laatsten October, juist mijn verjaardag

waarop ik twaalf jaar werd, dat vader 's avonds thuis kwam met de tijding, dat hij den volgenden dag voor zaken, het kantoor betreffende, op reis moest. Dit gebeurde wel eens meer, maar wie zou gedacht hebben, dat dit zijn laatste reis zou zijn?

Op een guren, mistigen avond in November kwam hij thuis en klaagde over pijn op de borst en in de zijde. De dokter werd geroepen; vader bleek koude gevat te hebben en moest direct naar bed. Het werd tering en den 1en Mei van het volgende jaar werd hij reeds grafwaarts gedragen. De droefheid mijner moeder was onbeschrijfelijk. De eerste dagen, zoo hebben vrienden mij later wel verteld, — want ik was in die dagen te G. bij een vriendin mijner moeder — was men bang, dat zij krankzinnig zou worden. En geen wonder. Vader en moeder hadden elkaar zoo liefgehad en samen alle lief en leed gedeeld. Samen hadden zij ook den Heere gediend. De wetenschap, dat vader in Jezus ontslapen was, troostte haar dan ook in haar diepe smart."

"Dat is de grootste troost, die een christen kan hebben, mijn jonge vriend," zeide de dokter. "t Is heerlijk, zijn betrekkingen en vrienden geborgen te weten in Jezus. Dan geen nood.

Hoe de storm ook moge woeden
Op de reis naar d'eeuwigheid,
Jezus is de trouwe Bootsman,
Die ons altijd veilig leidt.

Maar nu," zoo vervolgde de dokter, "moesten we ons ter ruste begeven. 't Is reeds laat en ik vrees, dat, als ik je nog langer aan het woord laat, er vannacht weinig van slapen zal komen. Morgen, hopen we, als alles wel is, de geschiedenis verder te hooren. Laat ons nu samen den Heere danken en Hem bidden om Zijn genadige bewaring voor dezen nacht."

En na een hartelijk dankgebed begaf men zich ter ruste.

HOOFDSTUK IV.

„Nu krijgen we zeker het verdere van je geschiedenis te hooren. Na al wat je verteld hebt, zijn we verlangend, nog meer te vernemen,” zoo sprak de dokter, toen zich weder een rustig uurtje voordeed.

„Met genoegen, dokter, wil ik aan uw verzoek voldoen, hoewel al die bij mij opgewekte herinneringen mij wel eenigszins pijnlijk aandoen.”

„O, maar als het je te zwaar valt, dan willen we ons liever het genoegen van nog meer te hooren ontzeggen, totdat je er wat beter tegen kunt,” zeide mevrouw.

„O, neen, mevrouw, ik wil u de geschiedenis wel verder medeelen, maar het zelfverwijt, dat ik voortdurend gevoel, is niet om uit te spreken. O, wat heb ik mijn ouders en vooral mijn moeder, toch veel verdriet aangedaan. Ik zou allen kinderen van christelijke opvoeding wel willen toeroepen: „O kinderen, handelt toch niet lichtzinnig tegen den wil uwer ouders; bidt den Heere, dat Hij u beware en u leide op den rechten weg; want o, het naberouw is zoo vreeselijk.” Ik heb u verteld dat mijn vader gestorven was. Deze slag was voor moeder dubbel zwaar; want niet alleen dat zij hem missen moest, maar aan vaders betrekking was geen pensioen verbonden. Wel kreeg moeder nog een half jaar het volle geld uitbetaald, doch toen hield alles op. Moeder moest toen zien rond te komen van wat zij bespaard had en van de huur, die zij ontving van ons benedenhuis. U moet weten, dat, toen het huisje van moeders tante verkocht was, mijn ouders te A. een ander huis gekocht hadden, waarvan zij de benedenwoning aan een schoenmaker verhuurden. Boven woonden wij zelf. Door het goede overleg mijner moeder konden wij nog aardig

rondkomen. Doch toen gebeurde er iets vreeselijks, dat ons bijna tot den bedelstaf bracht. Op een nacht, ongeveer twee jaar na vaders dood, werd ik opeens verschrikt wakker, doordat iemand mij uit bed tilde. Voor ik goed en wel wakker was, had die man me naar het raam gebracht, waar een andere man op een ladder staande me aannam en naar beneden droeg. Nu zag ik tot mijn grooten schrik, dat ons huis in brand stond. Wat was er gebeurd? Beneden was door een onbekende oorzaak (ik denk haast dat de man, die wel eens laat thuis kwam en dan niet vrij van sterken drank was, een ongeluk met de lamp gehad had) brand ontstaan, die zoo snel om zich heen sloeg, dat aan blusschen haast niet te denken viel. Boven waren moeder, mijn zusje en ik reeds in diepe rust. Moeder vertelde later, hoe zij, door een dikken rook wakker geworden, naar het raam was gegaan om het te openen; doch voor zij zulks doen kon, was zij bewusteloos neergezegen en later door een brandweerman gevonden. Hoe ontstelde ik, toen ik bij een buurman, waar men mij heen bracht, alleen mijn moeder vond, die nog bewusteloos was. Ik vertelde, dat ik nog een zusje had, dat waarschijnlijk nog in het brandende huis was. Moedige mannen deden hun best, om haar nog te redden, maar tevergeefs. Marie is jammerlijk in de vlammen omgekomen. Toen moeder, die men te bed gebracht had, weer bijkwam, en mij zag, was haar eerste vraag: „Waar is Marie?” De buurvrouw vertelde alles zoo voorzichtig mogelijk, maar nooit zal ik dien dieptreurigen blik vergeten, waarmee zij mij aanzag. Moeder zei geen woord, zij keerde zich om naar den muur en zoo bleef zij een poos liggen. Daarna richtte zij zich op, greep mijn hand en zeide: „De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd. Nu moeten wij alles voor elkaar zijn, Herman!” Boven verwachting werd moeder in

dezen slag gesterkt. Zij kon alles den Heere overgeven, hetgeen mij toentertijd zeer onbegrijpelijk voorkwam, want ik begon reeds met alles te spotten, hoewel ik dit voor moeder nog zoo goed mogelijk verborgen hield. Toen we dien dag naar ons huis gingen kijken, vonden wij niets meer dan de rookende puinhoopen. Bijna niets was er gered kunnen worden, en daar vader altijd tegen assurance geweest was, was er niets verzekerd en waren we dus broodeloos. Eenige vrienden hebben ons toen wat geholpen. We gingen in een klein huisje wonen; moeder kreeg een naaimachine en moest nu, nadat zij het heel haar leven toch betrekkelijk onbezorgd gehad had, met naaien haar brood verdienen. Ik werd van school genomen en bij een timmerman in de leer gedaan. Had ik toen maar goed willen oppassen, dan hadden we 't samen nog goed kunnen hebben, want moeder had altijd overvloed van werk en werd meestal goed betaald. Maar in plaats van haar tot steun te zijn heb ik haar het leven verbitterd. Al spoedig kon het niet meer voor haar verborgen blijven, hoe ik met alles spotte. Ik ging niet meer naar de kerk of catechisatie, maar bracht de Zondagen door met vriendjes, die al niet veel beter waren dan ik zelf. Moeder, die mij o zoo liefderijk en trouw vermaande en mij bad, om toch niet voort te gaan op dezen boozen weg, heeft, omdat ik niet naar haar luisterde, daardoor het meest geleden. Zij kwijnde zienderoogen weg. Ik begrijp niet, hoe ik toen zoo hardvochtig jegens haar heb kunnen zijn. Eindelijk nam de Heere haar tot zich. Haar laatste woorden waren nog een gebed voor mij en toen, met een hemelschen glans op haar gelaat, ontsliep zij. In 't eerst gevoelde ik wel eenige droefheid, maar ik was zoo verhard, dat ik spoedig over mijn verlies heen was en meende, dat ik nu alles vrij doen kon, wat ik wilde. Het weinige, dat we nog bezaten, maakte ik te gelde,

alleen het medaillon, dat moeder altijd om had, behield ik, zooals u weet. Toen brak er voor mij een tijdperk aan, waarover ik maar liever een sluier werp. Ik daalde al lager en lager op de maatschappelijke ladder, totdat u mij eindelijk vond op mijn ellendig zolderkamertje. Ziedaar, dokter, mijn geschiedenis. Hoeveel reden heb ik nu om den Heere te danken, die me toch nog als een brandhout uit het vuur gered heeft, en die u daartoe als middel gebruikte."

"Nu, dat mijn vrouw en ik den Heere dankbaar zijn voor wat hij aan je gedaan heeft, behoef ik zeker niet te zeggen," antwoordde de dokter. „De voorspoed der wereld maakt, dat de menschen dikwijls jaloersch op elkander zijn en elkaar de rijkdommen en schatten misgunnen. Geheel anders is het met wat een christen van zijn God ontvangt. Als een christen weet, dat hij door genade recht heeft op de hemelsche erfenis, dan zou hij gaarne allen, met wie hij in aanraking komt, deelgenoot daarvan zien. Nu je geschiedenis ten einde is, wil ik ook de mijne eens vertellen. Ik denk, dat je er wel belang in zult stellen, als ik je zeg, dat ik gewoond heb in dezelfde plaats, waar je moeder haar jeugd heeft doorgebracht, ja meer nog, ik woonde met haar in hetzelfde huis, want ik ben"

„Oom Henri toch niet?"

„Ja zeker, ik ben de eenige broer van je moeder."

„En?"

„Nu, wat wou je zeggen?"

„U heet toch dokter Thomas en de naam mijner moeder was De Jong!"

„Dat zal je straks duidelijk worden, als ik alles verteld heb. Toen ik als Henri de Jong het huis mijner tante verliet, ging ik sloop naar Indië. Die eerste zeereis en alles wat ik ondervonden heb, zal ik vanavond maar niet in bijzonderheden vertellen. Genoeg, dat ik niet alleen onderweg ernstig ziek werd, maar ook in Indië weken lang ziek gelegen heb. Toen ik

hersteld was, heb ik aan mijn zuster geschreven en haar een adres opgegeven, waar ik een brief van haar zou afhalen, maar toen ik kwam om een brief, was er niets voor mij. Nog zes- of zevenmaal heb ik een brief geschreven, doch toen maar steeds antwoord uitbleef, gaf ik den moed op, en schreef maar niet meer. Uit je mededeeling van gisteravond is mij de reden gebleken waarom ik geen antwoord ontving. Ik begrijp toch niet, hoe tante mijn brieven durfde onderscheppen en aan mijn zuster geen enkele mededeeling deed. Doch laat ik verder gaan. Van het leven op zee had ik de eerste reis al genoeg, zoodat ik na mijn herstel een betrekking in Indië zocht, waarin ik wel spoedig slaagde, maar waar ik mij toch ook weer niet op mijn gemak gevoelde. Toen ben ik enkele jaren in Amerika geweest, heb daar van alles bij de hand gehad, tot eindelijk het verlangen naar mijn vaderland mij deed besluiten naar Holland terug te keeren. Ik was in Amerika wel niet zoo fortuinlijk geweest, als men wel eens van andere menschen, die er heengaan, hoort, of ook wel in boeken leest; maar toch had ik juist geld genoeg om de reis te bekostigen. Hier aangekomen begaf ik mij naar V. om iets te vernemen van mijn zuster, maar niemand kon mij vertellen, waar zij gebleven was; alleen ben ik te weten gekomen, dat zij getrouwd en naar een andere plaats vertrokken was. Hoe het eigenlijk zoo raar gelooopen is, dat ik niet meer navorschingen gedaan heb, weet ik niet. Thans komt het me vreemd voor, maar ik had in dien tijd moeite om in mijn dagelijksch onderhoud te voorzien. 't Was niet gemakkelijk om aan werk te komen. Toen kreeg ik een zonderlingen inval. Ik wilde, evenals Luther, met zingen mijn brood verdienen. Dit heb ik gedaan, totdat op zekeren dag, evenals Ursula Cotta zich in Wittenberg het lot van Luther aantrok, een dame, die in deze stad en in ditzelfde huis woonde, zich over mij ontfermde. Ik

werd binnengeroepen; een vriendelijke oude dame sprak mij toe, liet mij het een en ander vertellen, gaf mij een heerlijk ontbijt en vroegde mij, toen ik met een dankbaar hart en met een gevulde maag het huis verliet, of ik den volgenden morgen om tien uur terug wilde komen. Natuurlijk had ik daar niets tegen en toen ik dan ook op het bepaalde uur bij haar kwam, vroeg zij mij, of ik voorgoed bij haar wilde komen. Toen ik vreemde oogen opzette, daar ik mijn ooren niet kon gelooven, vertelde zij mij, dat zij weduwe was; haar man was jarenlang dood en haar eenige zoon was haar drie jaren geleden eveneens door den dood ontvallen. Nu gelek ik volgens haar zeggen (en ik moet bekennen ook volgens de portretten die ik gezien heb) sprekend op dien zoon. Direct toen ze mij gezien had, had haar de gelijkenis getroffen, en gevoelde zij een soort moederlijke liefde voor mij. Om kort te gaan, ik werd door haar als zoon aangenomen en daar 't haar niet aan aardsche goederen ontbrak, kreeg ik nu een leventje, zooals ik 't nog nimmer gehad had. Nu werd ook eindelijk mijn harte-wensch om te mogen studeeren vervuld. Als dokters-weduwe zag zij niets liever dan dat ik in de medicijnen zou studeeren, hetgeen dan ook geheel met mijn wenschen strookte. Opmerkelijk was, dat de naam van haar zoon evenals de mijne Henri was. De oude dame was hiermede dan ook zeer in haar schik en zij rustte niet voor ik ook haar anderen naam mocht voeren, wat haar veel geld gekost heeft. Van nu aan heette ik dus Henry Thomas, en werd ik als zoodanig ingeschreven op de lijst van studenten aan de universiteit. Nu weet je meteen, waaraan ik mijn naamsverwisseling te danken heb. In mijn studiën werd ik zeer gezegend; ik werkte met lust en ijver en had een vriendelijk tehuis. Mevrouw Thomas, die ik nu moeder noemde, was een christin in den waren zin des woords. Als een eigen moeder

besprak ze met me niet alleen de stoffelijke, maar ook de geestelijke belangen; haar hart vloeide over van liefde tot haren Zaligmaker en dan sprak haar mond een taal, die mij meermalen tot in het diepst van mijn ziel roerde. Hoe vaak heb ik begeerd, te mogen zijn als zij, zoo jubelend in haar God; zoo vertrouwd met haar Borg; zoo vervuld van haar heil; zoo teeder gestemd jegens allen die haar omringden en die zij medenam als op de vleugelen van haar gebed. Helaas, zij heeft niet meer mogen beleven, dat ik als dokter dezen drempel betrad. Ik had juist mijn examen voor semi-arts met goed gevolg afgelegd, toen ik thuiskomende, alles in rep en roer vond. Moeder had een beroerte gekregen, zij was te bed gebracht, doch menschelijke hulp mocht niet meer baten. Zonder tot bewustzijn te zijn gekomen, ging zij nog dienzelfden nacht de eeuwige ruste in. Wij treurden, doch niet als degenen, die geen hope hebben, want de christen verwacht de opstanding der dooden. Al had zij niet meer gesproken, haar gansche leven was een getuigen geweest voor den naam en de zaak des Heeren. Zij liet een groote ledige plaats achter; maar zooals altijd, het leven had ook zijn eischen en al misten we haar, alles ging weder spoedig zijn ouden gang. Ik slaagde voor arts, trouwde met deze dame, die de laatste jaren mevrouw Thomas gezelschap hield en nu zie je me als een gelukkig man en vader hier voor je. Ik heb altijd veel gehouden van arme menschen, vooral van hen, die zonder eigen toedoen aan lager wal geraakt zijn. Daaraan heb ik dan ook den naam armendokter te danken. Ik werk niet alleen voor hun tijdelijke belangen, maar ik wensch hen tevens bekend te maken met den eenigen Naam, die onder den hemel gegeven is, door welken wij moeten zalig worden. En in dat werk word ik trouw bijgestaan door mijn vrouwtje."

„Ja, wat heb ik u beiden veel te danken, als ik

bedenk hoe ik anders nu wellicht van jammer en ellende zou zijn omgekomen," antwoordde de jonge man. „En dat ik in u nog een bloedverwant zou vinden, dat had ik heusch bij onze eerste ontmoeting niet gedacht. Wat zijn de wegen des Heeren toch wonderlijk, hé mevrouw?"

„Ja, mijn jongen, 's Heeren wegen zijn hooger dan onze wegen en Zijne gedachten hooger dan onze gedachten. Wanneer de nood op 't hoogst is, is de redding nabij. Toen vader Jacob uitriep: Al deze dingen zijn tegen mij, zorgde de Heere, dat hij zeggen kan: al deze dingen zijn voor mij. En ditzelfde kunnen al Gods kinderen betuigen, hoewel ze in druk veelal slechts de donkere wolk zien, zonder te letten op den breeden lichtrand, welke die wolk omgeeft. Ook Asaf heeft een diepen weg gehad en hoe moest hij tenslotte uitroepen: O God, Uw weg is in het heiligdom; wie is een groot God gelijk God? God is getrouw, en al zijn wij vaak ontrouw, en keeren wij Hem den rug toe, Hij leidt ons, langs voor ons vaak raadselachtige wegen, naar Zijn hemelsch Vaderhuis."

„En nu, Herman, zoo zal ik je maar noemen," hernam de dokter, „wil ik je nog iets zeggen. Ik zie op de klok, dat het mijn tijd wordt om op te stappen daar ik noodzakelijk nog enkele patiënten moet bezoeken. Je blijft hier natuurlijk tot je geheel hersteld bent, en dan zullen we met Gods hulp een passende betrekking voor je zoeken. Hier heb je alvast het medaillon terug, dat mede tot herkenning geleid heeft. De Heere zorgde er voor, dat onze wegen elkander mochten kruisen en gebruikte daarvoor „de verkeerde deur".

Voorwaarden van Lidmaatschap der Vereeniging CHRISTELIJKE BIBLIOTHEEK gevestigd te Nijkerk.

- 1°. Het lidmaatschap loopt van September—September.
- 2°. De contributie bedraagt f5.— per jaar. Hierover wordt gewoonlijk beschikt in Februari na de verschijning van het 40e vel druks.
(Voor het Buitenland, mits aangesloten bij de Post-Unie, wordt de abonnementsprijs verhoogd met f1,50 per jaar voor portkosten.)
- 3°. Elk lid ontvangt 1 ex. van al de werken, die in den loop van het boekjaar verschijnen, en die samen minstens 100 vel druks bedragen, in eigendom.
- 4°. Tegen verhooving van f0,35 per deel ontvangen de leden alle groote boeken gebonden in fraaien stempelband. De uitgever behoudt zich het recht voor om banden van buitengewoon groot formaat tegen hooger prijs te berekenen. Over het verschuldigde bedrag voor geleverde banden wordt aan 't eind van het boekjaar beschikt.
- 5°. Afzonderlijke exemplaren van uitgaven der vereeniging zijn slechts verkrijgbaar tegen den vollen prijs, bij elk werk in den catalogus genoteerd, doch
- 6°. bij bestelling van eenige boeken tegelijk, tot een totaal van minstens 100 vel druks, wordt slechts 5 cents per vel druks berekend, evenwel met deze beperking, dat in elke opgave van 100 vel druks slechts éénmaal éénzelfde werk mag worden opgegeven. Wenscht men op deze voorwaarde meer dan één ex. van een boek, dan bestelle men zooveel malen 100 vel.
- 7°. Verlangt men bij eene bestelling van 100 vel *alle* boeken gebonden, dan worden deze geleverd tegen eene verhooving van f0,35 per deel. Verlangt men één of enkele der opgegeven boeken gebonden, dan bedraagt die verhooving f0,40 per deel.
Buitengewoon groote banden worden berekend tegen den hooger prijs, die alsdan staat aangegeven.
- 8°. De sub 6 en 7 genoemde bepalingen zijn ook geldig voor hen, die geen lid der vereeniging zijn.

DE GROENE BOEKJES

uitgegeven door de Vereeniging **Christelijke Bibliotheek**
staan onder redactie van H. W. S.

Voor al wat *de Redactie* betreft, wende men zich dus tot
Mejuffrouw H. W. SPIERING te TIEL.

Voor al wat *de Administratie* aangaat, (dus voor abonnementen, bestellingen op afzonderlijke uitgaven, enz.) richt men zich tot zijn boekhandelaar, of tot den uitgever

G. F. CALLENBACH te NIJKERK.